

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 69. Quid addendum circa defectum libertatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

præsumuntur, hinc videntur leges simpliciter tales reddere infames.

516. §. 5. Irregularitas ex infamia, si sit ipso Jure vel per sententiam Judicis inducta, non tollitur per pœnitentiam nec per ingressum Religionis, sed tolli debet per dispensationem illius, qui per legem induxit, aut alterius, qui ab eo privilegium habeat, *Suar. d. 48. f. 2. Laym. n. 10. Dicast. n. 387.*

517. §. 6. Irregularitas inducta non per Jus aut sententiam Judicis, sed tantum per infamiam facti v. g. quia scitur antehac commisisse furtum, non est propriè irregularitas nec indiget dispensatione, sed tollitur per factum contrarium, id est, per publicam & constantem vitæ emendationem saltem per triennium, uti ex Jure Canonico & communi Auctores docent, *Laym. n. 10. Castrop. d. 6. p. 20. n. 8. & 14. Dacast. à n. 389.*

518. §. 7. Talis irregularitas, quæ sola pœnitentia triennali saltem non tollitur, directè tolli potest à solo Papa, *Suar. l. 2. n. 9.* tamen indirectè tolli potest per ablationem infamiæ seu restitutionem famæ à potestate civili, *Suar. n. 10.* An Nuntius judicii criminalis sit infamis ratione officii, dicam n. 512. de defectu lenitatis.

519. Q. 69. *Quid addendum sit circa defectum libertatis. R. §. 1.* An Clericus conjugatus in Ecclesia latina ex dispensatione Episcopi sit capax beneficii simplicis dixi l. 4. n. 767. Quid & quotuplex sit Bigamia, an omnes bigami sint irregulares, an Papa cum iis possit dispensare ad Ordines, Beneficia & dignitates, an id etiam possit Episcopus, veri servi qui sint, an capaces Ordinum, aliaque plura dixi l. 4. à n. 768.

§. 2. Cùm *Busenb.* supra dicat conjugatos esse irregulares, nisi uxores consentiant eos ordinari & castitatem voveant; dubitatum est, quid ad hunc casum sit dicendum: Titius conjugatus post consummatum Matrimonium absens ab uxore, bonâ fide putat hanc mortuam, sicque initiatur sacris Ordinibus: postmodum rescit uxorem vivere, quæ tamen postmodum consentit, ut maritus maneat etiam in exercitio suorum Ordinum separatus ab ipsa. *Queritur*, an Titius sit irregularis, & deo nō esse, 1. Quia hæc irregularitas in nullo Jure est expressa; quod enim assertur ex Extravagante *Joannis XXII. Antiquæ*, De voto quoad conjugatum, qui absque uxoris licentia suscipit sacrum Ordinem, ibi tantum est sermo de illo, qui ordinatur sciens uxorem vivere, usi dixi l. 6. p. 2. n. 2220. & potius est pœna suspensionis, vel est irregularitas ex delicto, cum feratur in *presumptuosos*, in *assentantes* hoc facere, suspensio autem vel irregularitas ex delicto non incurritur, nisi ab eo, qui peccaverit mortaliter, uti habet communis cum *Dicast.* de suspensione dub. 3. & de irregularitate dub. 5. Titius autem hic non peccavit mortaliter, ergo. 2. Hæc quasi irregularitas in pœnam lata à *Joanne XXII.* secundum *Sanch.* De Matr. l. 7. d. 49. n. 3. non incurritur, si absuerit dolus, adeoque excusat quæcunque ignorantia Juris vel facti, dummodo non sit affectata, nec ita crassa, ut sit ingens temeritas, quod colligitur ex verbis, non *presumat*, item, quod si *secus a quoquam attentatum fuerit* &c. sed Titius hic non commisit dolum, sed bonâ fide processit, ergo. 3. Si quis dicat esse irregularem ex defectu libertatis, hoc dato, illa jam cessat obtentâ libertate per licentiam

uxoris, uti colligitur ex dictis. Quod si uxor dans quidem licentiam, nolit nequidem in saeculo emittere votum Castitatis, adhuc docet *Sanch.* n. 6. non incurrere hanc irregularitatem, si ad Ordines sacros ascendat, quia *Extravagans* aptè loquitur de illo, qui sine licentia uxoris promovetur. 4. In dubio Juris vel facti, an sit contracta irregularitas, debet judicari non esse contracta, uti cum communi dixi n. 450. Sed hic ad summum est dubium an sit contracta nec ne, ergo.

521. §. 3. Huc pertinet etiam sequens casus, Titius Diaconus dimisso suo Canonicatu in favorem Caji sub pensione annua, vagatur per patrias, tandem dat nomen militiae; in qua tamen nunquam interfuit pugnae aut conflictui, in quo occisus aut mutilatus sit aliquis, nec ipse occidit aut mutilavit aliquem, attamen malè vixit cum aliqua concubina; sed nunquam attentato cum illa Matrimonio. *Queritur* 1. An Titius per hoc, quod fuerit in militia factus sit irregularis. 2. Si factus esset irregularis, an ideo ipso facto amisisset jus ad pensionem. 3. An per vitam malam cum concubina sit irregularis aut amisserit jus ad pensionem. *Respondeo ad 1.* negativè cum *Suar.* De irregularitate disp. 47. §. 6. n. 9. cujus hæc sunt verba: *Addo, etiamsi Clericus sit in tali bello justo (quale semper præsumi debet à privato) militando & vulnerando, si tamen propriis manibus neminem mutilet vel occidat, vel sit causa proxima ut alii faciant, non incurrere irregularitatem, etiamsi in tali bello multa homicidia sequantur: ita docent Covarr. Nav. & alii. verissima est hæc sententia & facis expressa in Cap. Petrus tua De homicidio &c. Nam Cap. Petrus tua, inquit Bonac. De irregul. d. 7. q. 4. pu. 4. n. 5.*

num. 5. Papa illum duntaxat iudicat irregularem, qui in bello occidit aut dubitat occidisse, textus enim habet, si aliquem interfecit vel si dubiam de hoc habet conscientiam, ergo cum hæc Jura statutentia irregularitatem sint pœnalia & odiosa, extendi non debent ultra casus lege expressos. Aliam rationem addit Bonac. ne innumera hominum multitudo ligaretur vinculo irregularitatis. Et hæc est communis sententia. Ad 2. Etiam negativè, nam irregularitas non privat ipso jure nequidem Beneficio, Cap. Ex litteris De excess. prælat. Cap. Fraternitas De cler. excomm. docentque omnes communissimè cum Innoc. Abb. Felin. Nav. Suar. d. 46. f. 2. n. 15. Fill. tr. 19. n. 68. uti nec privat fructibus Beneficii, Suar. n. 20. cum communis, ergo multò minùs pensione, sed privatio talis in pœnam statui debet per sententiam Judicis: Et Fill. n. 92. testatur esse expressam decisionem Rotæ, quod talis pœna privationis etiam Beneficii, non fit lata, sed ferendæ sententiæ; Ratio autem generalis est, quam prosequitur Suar. à n. 16. quia lex pœnalis semper intelligend. est quoad pœnam ferendam per sententiam, nisi in ipsa lege aliud exprimat, quod hic non fit. Ad 3. Certum est quòd non, quia secundùm dicta n. 500. nullibi in Jure exprimitur concubinarium esse irregularem, uti nec aliquis fit irregularis per formale odium Dei, Sodomiam, Sacrilegium &c. quamvis sint delicta gravissima, & consequenter sine fundamento diceretur, quod ideo amittatur Beneficium vel pensio, præsertim Jure & ipso facto.

Q. 70. Quid addendum sit circa defectum lenitatis. 522.

R. S. 1. Omnes ferè antiqui docuerunt, quod ille incurrat irregularitatem, qui concurrat ad

Tom. VIII.

Qq

mor-